

Zapisnik

s 5. sastanka Radne skupine Istarske županije za ujednačavanje terminologije na talijanskom jeziku održanog u Novigradu u srijedu 1. prosinca 2021. godine s početkom u 10:00 sati

Prisutni:

Istarska županija- Marina Barbić-Poropat
Istarska županija - Viviana Viviani
Grad Pula-Pola - Cristina Sodomaco Damijanić
Grad Rovinj-Rovigno - Verena Sošić Cerin
Grad Rovinj-Rovigno - Stellina Garbin
Grad Novigrad-Cittanova - Lorena Oplanić Marković
Grad Buje-Buie - Jelena Bojić (od 10:30)
Odvjetnica Tiziana Paris (do 12:00)

Dnevni red:

1. Usvajanje dnevnog reda
2. Usvajanje zapisnika s prethodnog sastanka
3. Priopćenja koordinatorice
4. Stručni nazivi iz dvojezičnih statuta istarskih općina i gradova: glasovanje (v. prilog Tab 1)
5. Validacija OIIFI-jevih popisa naziva hrvatskih institucija i tijela na talijanskom jeziku (v. prilog Tab. 2 a, b i c)
6. Titule i kvalifikacije (v. prilog Tab 3)
7. Razno

AD 1

Dnevni red usvojen je jednoglasno.

AD 2

Zapisnik s prethodnog sastanka usvojen je jednoglasno, bez ikakvih prijedloga izmjene.

AD 3

Koordinatorica je na početku svog izlaganja najavila datum sljedećeg sastanka koji bi se trebao održati oko 20. siječnja, vjerojatno u Bujama.

Potom je govorila o predavanju profesora Stefana Ondellija o velikom slovu, ustvrdivši da hrvatsko i talijansko veliko slovo ne podliježu istim pravilima: dok hrvatski jezik točno propisuje kada treba koristiti veliko slovo, talijanski ostavlja slobodu odlučivanja. Iz tog razloga Ondelli preporučuje interni dogovor na temelju kojeg bi se standardizirala upotreba velikog slova unutar naše radne skupine. Koordinatorica je predložila Cristini Sodomaco Damijanić da, na temelju predavanja prof. Stefana Ondellija, izradi svojevrstni podsjetnik koji bi se dao na razmatranje našoj skupini.

Konferencija u Beču održat će se online. Koordinatorica je rekla da će, zajedno s profesoricom Ivom Peršić sa Sveučilišta u Rijeci, predstaviti rad naše skupine. Još jedan rad predstaviti će prof. Ivana Lalli Pačelat sa Sveučilišta u Puli, u suradnji s drugim jezikoslovcima. Konferencija će se održati 9. i 10. prosinca. Izlaganje Marine Barbić-Poropat zakazano je za 9. prosinca u 15 sati, a koordinatorica je zamolila sve zainteresirane da joj pošalju e-mail kako bi im poslala link za uključivanje na platformu Zoom.

Koordinatorica je stupila u kontakt s kolegicom Fedrom Paclich iz Ureda za slovenski jezik regije Furlanije-Juljske krajine, gdje već godinama postoji skupina koja sastavlja online dvojezični talijansko-slovenski glosar administrativnih pojmova u uporabi u Regiji FJK. U uredu je zaposleno 10 prevoditelja koji, osim što obavljaju pismeno i usmeno prevođenje i lekture, organiziraju i tečajeve stručnog usavršavanja, festival slovenskog jezika itd. Koordinatorica je prenijela Skupini namjeru Istarske županije da uspostavi suradnju s Regijom FJK.

U ovom prvom neformalnom kontaktu s Regijom FJK potvrdili su se već spomenuti problemi na prethodnim sastancima Radne skupine za terminologiju: da je *assessore* funkcija koja ovisi o izborima, sa sličnim dužnostima kao *član poglavarstva* kojeg smo mi nekada imali (do reforme 2009.

godine). Članovi poglavarstva se u Italiji zovu *assessori*. *Assessore* u Italiji ne mora nužno imati diplomu jer ga bira politika i ne mora proći natječaj. U Istri pročelnici (koji se u Istri, u većini slučajeva, nazivaju *assessori* na talijanskome) nisu nužno članovi stranke, dok u Italiji *assessori* to jesu. U Regiji FJK trenutno postoje sljedeća tijela i osobe koji, izgleda, odgovaraju sljedećim hrvatskim pojmovima:

direzione generale - U.O. za opće poslove

direzioni centrali - upravni odjeli

direttori centrali – pročelnici

servizio - odsjek

unità organizzativa – pododsjek

Riječ *decreto* koristi se za odluke predsjednika regije, dok *determina* se odnosi na gradonačelnike i pročelnike.

Riječ *dirigente* koristi se kao hiperonim i prema tome bi odgovarala hrvatskoj riječi čelnik ili rukovoditelj.

Problem s primjenom ovih naziva FJK Regije u Istri je u tome što:

1) *direttore* se u Istri povezuje s ljudima koji su na čelu vrtića ili škole (koje u Italiji nazivaju *dirigenti scolastici*) ili na čelu društva/tvrtke, pa bi bilo teško zamijeniti *assessore* s *direttore*;

2) *dirigente* u Italiji je hiperonim koji uključuje razne menadžerske figure, ali bi se dobro mogao primijeniti u Istri kao zamjena za *assessore* jer donosi određeni prestiž i nema konotaciju kao *direttore*.

Koordinatorica je također stupila u kontakt s Ottavijom Calamitom iz DG TRAD (Europska komisija) koja je potvrdila informacije dobivene od Fedre Paclich.

Koordinatorica kaže da bismo mogli surađivati s DG-om. Poziva nazočne da predlože neke teme za raspravu za održavanje tematskih konferencija. Cristina Sodomaco Damijanić predlaže analizu terminologije europskih projekata.

Tiziana Paris navodi da je oduvijek postojala suradnja između Regije FJK i IŽ-a. FJK je autonomna regija i to treba imati na umu jer ima drugačiji statut od ostalih talijanskih regija.

(Ulazi Jelena Bojić.)

Time je iscrpljena točka s priopćenjima koordinatorice.

AD 4

Koordinatorica predlaže da se prijeđe na tablicu koja prošli put nije dovršena.

Razmatrani termini	Usvojeni termini
upravni odjel	dipartimento amministrativo
jedinstveni upravni odjel	dipartimento amministrativo unico
odjel	dipartimento
odsjek	sezione
vlastiti pogon	comparto autonomo
pročelnik (upravnog odjela)	dirigente
v.d. pročelnika / župana	dirigente f.f. / f.f. di dirigente
službenik koji privremeno obavlja poslove pročelnika	impiegato che esercita l'incarico di dirigente ad interim
pomoćnik pročelnika (upravnog odjela)	assistente del(la) dirigente
voditelj odsjeka	caposezione
referent	addetto
viši referent	addetto superiore
stručni suradnik	collaboratore professionale
viši stručni suradnik	collaboratore professionale superiore
savjetnik	consulente
viši savjetnik	consulente superiore
viši suradnik	collaboratore superiore
administrativni tajnik	segretario amministrativo
administrativni/upravni referent	addetto amministrativo

vijećnik	consigliere
klub vijećnika	gruppo (consiliare)
predsjednik kluba (vijećnika)	capogruppo
vijećničko pitanje	interrogazione (consiliare)
radna tijela (stalna i privremena)	organi di lavoro (permanenti e temporanei)
obvezujući mandat	vincolo di mandato
aktualni sat (<i>question time</i>)	ora/tempo delle interrogazioni
Savjet mladih	consulta dei giovani
Dječje gradsko vijeće	consiglio cittadino dei ragazzi
pojedinačni akt	atto puntuale
zamjenik (grado)načelnika	vicesindaco
zamjenik vijećnika	supplente
privremeni zamjenik (grado)načelnika*	sindaco ad interim
javni djelatnik	dipendente pubblico
interpelacija	interpellanza
po ovlaštenju	per delega
po punomoći	per procura

Vijeće mladih Istarske županije je udruga registrirana u RH također s talijanskim nazivom (navedenim u Statutu) *Consiglio dei giovani della Regione Istriana*, a ne treba ga brkati s tijelom *savjet mladih*, osnovanim u mnogim gradovima radi uključivanja mladih u procese odlučivanja.

Privremeni zamjenik (grado)načelnika hrvatski je zakonodavac uveo za općine koje nemaju dogradonačelnika. Riječ je o osobi određenoj za obnašanje dužnosti (grado)načelnika u slučaju spriječenosti istoga. Koordinatorica predlaže upotrebu izraza *ad interim* za pridjev *privremeni* i predlaže prijevod *sindaco ad interim*.

U hrvatskom *implementacija = provedba*: to su sinonimi.

U talijanskom jeziku umjesto *implementazione* poželjno je koristiti *attuazione*.

Za izraz *izvršenje proračuna* preporučuje se *esecuzione del bilancio*, a ne *attuazione del bilancio*.

Drugi problem koji je proizašao iz rasprave skupine jest taj da u Istarskoj županiji postoje ustanove s jedinstvenim nazivom na hrvatskom jeziku, ali s različitim prijevodima na talijanskome (npr. *Društvo naša djeca* ima različite prijevode u različitim gradovima Istre).

Tiziana Paris izražava žaljenje jer u siječnju i veljači neće moći osobno sudjelovati na sastancima Skupine i predlaže njihovo održavanje online ili u hibridnom obliku kako bi joj se omogućilo sudjelovanje na daljinu. Koordinatorica će se raspitati o mogućnosti održavanja sljedećeg sastanka online. (Tiziana Paris izlazi.)

AD 5

Prelazi se na odobravanje popisa OIIFI-ja počevši od tablice 2c - popis ministara Republike Hrvatske (ažurirano u prosincu 2021. godine).

Razmatrani termini	Usvojeni termini
Vlada Republike Hrvatske	Governo della Repubblica di Croazia
Predsjednik Vlade / Premijer	Presidente del Governo / Primo Ministro
Potpredsjednik Vlade i ministar hrvatskih branitelja	Vicepresidente del Governo e ministro dei difensori croati
Potpredsjednik Vlade i ministar unutarnjih poslova	Vicepresidente del Governo e ministro degli (affari) interni
Potpredsjednik Vlade i ministar financija	Vicepresidente del Governo e ministro delle finanze

Potpredsjednik Vlade za društvene djelatnosti i ljudska prava	Vicepresidente del Governo per gli affari sociali e i diritti umani
Ministrica regionalnoga razvoja i fondova Europske unije	Ministra dello sviluppo regionale e dei fondi dell'Unione europea
Ministar vanjskih i europskih poslova	Ministro degli affari esteri ed europei
Ministrica turizma i sporta	Ministra del turismo e dello sport
Ministar znanosti i obrazovanja	Ministro della scienza e dell'istruzione
Ministar gospodarstva i održivog razvoja	Ministro dell'economia e dello sviluppo sostenibile
Ministar zdravstva	Ministro della sanità
Ministrica poljoprivrede	Ministra dell'agricoltura
Ministar rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike	Ministro del lavoro, del sistema pensionistico, della famiglia e delle politiche sociali
Ministar obrane	Ministro della difesa
Ministar pravosuđa i uprave	Ministro della giustizia e dell'amministrazione pubblica
Ministar mora, prometa i infrastrukture	Ministro del mare, dei trasporti e dell'infrastruttura
Ministrica kulture i medija	Ministra della cultura e dei mezzi di comunicazione
Ministar prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine	Ministro dell'assetto territoriale, dell'edilizia e del patrimonio statale

Prelazi se se na analizu tablice 2a.: Hrvatska - Nazivi glavnih organa vlasti i njihovih članova.

	Zakonodavna vlast	Izvršna vlast*	Sudbena vlast**
<p>Država Republika Hrvatska Repubblica di Croazia</p> <p>Predsjednik Republike Hrvatske / <i>Presidente della Repubblica di Croazia</i></p> <p>Službeni jezici: hrvatski / hrvatski i talijanski u Istri</p>	<p>Hrvatski sabor <i>Parlamento croato/Sabor croato</i> saborski zastupnici / <i>deputati parlamentari / del Sabor</i></p>	<p>Vlada Republike Hrvatske / <i>Governo della Repubblica di Croazia</i> Predsjednik Vlade / Premijer / <i>Primo ministro / Presidente del Governo</i> Prva potpredsjednica Vlade i ministrica vanjskih i europskih poslova / <i>Prima vicepresidente del Governo e ministro degli affari esteri e europei</i> Potpredsjednica Vlade i ministrica socijalne politike i mladih / <i>Vicepresidente del Governo e ministro della politica sociale e dei giovani</i> Potpredsjednik Vlade i ministar regionalnoga razvoja i fondova Europske unije / <i>Vicepresidente del Governo e ministro dello sviluppo regionale e dei fondi dell'Unione Europea</i> Potpredsjednik Vlade i ministar unutarnjih poslova / <i>Vicepresidente del Governo e ministro degli interni</i> Ministar financija / <i>Ministro delle finanze</i> Ministar obrane / <i>Ministro della difesa</i> Ministar zdravlja / <i>Ministro della sanità</i> Ministar pravo suda / <i>Ministro della giustizia</i> Ministar uprave / <i>Ministro dell'amministrazione pubblica</i> Ministar gospodarstva / <i>Ministro dell'economia</i> Ministar poduzetništva i obrta / <i>Ministro dell'imprenditoria e dell'artigianato</i></p>	<p>Vrhovni sud Republike Hrvatske / <i>Corte suprema della Repubblica di Croazia</i> Državno sudbeno vijeće / <i>Consiglio Nazionale della Magistratura</i> Državno odvjetništvo Republike Hrvatske / <i>Procura di Stato della Repubblica di Croazia</i> Ustavni sud Republike Hrvatske / <i>Corte costituzionale della Repubblica di Croazia</i> Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske / <i>Alto tribunale per le contravvenzioni della Repubblica di Croazia</i> Visoki trgovački sud Republike Hrvatske / <i>Alto tribunale commerciale della Repubblica di Croazia</i> Visoki upravni sud Republike Hrvatske / <i>Alto tribunale amministrativo della Repubblica di Croazia</i></p>

		<p>Ministar rada i mirovinskog sustava / Ministro del lavoro e del sistema pensionistico</p> <p>Ministar pomorstva, prometa i infrastrukture / Ministro della marina, del traffico e dell'infrastruttura</p> <p>Ministar znanosti, obrazovanja i sporta / Ministro della scienza, dell'istruzione e dello sport</p> <p>Ministar poljoprivrede / Ministro dell'agricoltura</p> <p>Ministar turizma / Ministro del turismo</p> <p>Ministar zaštite okoliša i prirode / Ministro della tutela ambientale e naturale</p> <p>Ministrica graditeljstva i prostornog uređenja / Ministro dell'edilizia e assetto territoriale</p> <p>Ministar branitelja / Ministro dei difensori</p> <p>Ministrica kulture / Ministro della cultura</p> <p>Državna uprava / Amministrazione statale</p>	
Lokalna i područna (regionalna) samouprava / Autogoverno locale e territoriale (regionale)			
Županije / Regioni	<p>Županijska skupština/Assemblea regionale</p> <p>Predsjednik Županijske skupštine / Presidente dell'Assemblea regionale</p> <p>Potpredsjednik Županijske skupštine / Vicepresidente dell'Assemblea regionale</p>	<p>Županijska uprava/ Amministrazione regionale</p> <p>Upravni odjel / Dipartimento amministrativo</p> <p>Pročelnik / Dirigente</p> <p>Službenički sud Istarske županije / Tribunale impiegatizio della Regione Istriana</p>	<p>Županijski sud / Tribunale regionale</p>

	Tajnica Županijske skupštine / Segretaria dell'Assemblea regionale *** Vijećnici Županijske skupštine / Consiglieri dell'Assemblea Radna tijela Skupštine / Organi dell'Assemblea		
Gradovi i općine / Città e comuni			Općinski sud / Tribunale comunale Prekršajni sud / Tribunale per le trasgressioni Trgovački sud / Tribunale commerciale Upravni sud / Tribunale
Gradovi / Città	Gradsko vijeće / Consiglio cittadino Vijećnik / Consigliere	Gradonačelnik / Sindaco	
Općine / Comuni	Općinsko vijeće / Consiglio comunale Vijećnik / Consigliere	Načelnik / Sindaco	

*Popis ministara u stupcu "Izvršna vlast" nije razmatran jer sadrži zastarjele nazive, već je zamijenjen popisom ministara (ažuriranom u prosincu 2021. godine) na prethodnoj stranici.

** Svi termini iz stupca „Sudska vlast“ odobreni su na licu mjesta osim Državnog sudbenog vijeća i Državnog odvjetništva Republike Hrvatske, za koje je Skupina, u nedoumici između dva moguća prijevoda, ovlastila koordinatoricu da se savjetuje s odvjetnicom Paris (odsutnom u vrijeme rasprave) e-mailom i da unese u tablicu prijevode koje će odvjetnica preporučiti.

*** Izraz *tajnica Županijske skupštine* je eliptičan i zastario. Nekada je u Istarskoj županiji puni izraz glasio *tajnica Stručne službe Skupštine (Istarske županije)*, dok druge hrvatske županije biraju drugačije izraze za predstojnika ureda nadležnog za poslove Županijske skupštine, npr. *pročelnik Ureda Županije*, *pročelnik Upravnog odjela za poslove Županijske skupštine*, itd. Nekad se naziv *tajnica Stručne službe Skupštine (Istarske županije)* prevodio kao *segretaria dell'Assemblea*, a zatim je uveden novi naziv *pročelnica Stručne službe Skupštine*, što se prevodi kao *Assessora della Segreteria dell'Assemblea della Regione Istriana*. Budući da je Radna skupina za ujednačavanje terminologije upravo usvojila prijevod *dirigente* za *pročelnik*, moguće je da će se u skoroj budućnosti promijeniti i prijevod tog termina.

Prešlo se na pregled tablice 2b koja se odnosi na lokalnu i županijsku samoupravu.

HR	IT – usvojeni termini
gradska uprava	amministrazione cittadina
gradonačelnik	sindaco (di città/cittadino)
načelnik	sindaco (di comune/comunale)
zamjenik gradonačelnika	vicesindaco
ured gradonačelnika	ufficio del sindaco
upravni odjel	dipartimento amministrativo
gradsko vijeće	consiglio cittadino
općinsko vijeće	consiglio comunale
odbor	comitato / commissione
komisija	commissione
povjerenstvo	commissione
ročelnik	dirigente
savjetnik	consulente
viši stručni suradnik	collaboratore professionale superiore
upravni referent	addetto amministrativo
referent	addetto
odsjek	sezione
(komunalni/prometni?) redar	vigile (comunale/urbano)
voditelj (odsjeka?)	caposezione

Posljednja dva termina u tablici OIIFI je naveo u nepotpunom obliku (uz imenicu iz temeljnog leksika nedostaje pridjev koji pridonosi tvorbi stručnog izraza), stoga je Skupina dopunila termine prema vlastitom nahođenju kako bi ih mogla potvrditi.

Kako su neki članovi skupine morali napustiti sastanak zbog drugih obveza, tablica s kvalifikacijama odgođena je za sljedeći put.

Sastanak je zaključen u 13:10.

Koordinatorica
Marina Barbić-Poropat

Zapisničarka
Viviana Viviani

KLASA: 023-01/21-06/02
URBROJ: 2163/1-11/4-21/20